

Nya insikter om Picassos kvinnskildringar

VA 2/12 19

Är det inte ett klart felsteg att idag lyfta fram Picassos kvinnobilder? Kulturskribenten Thomas Kjellgren ställer frågan när han ser danska konstmuseet Arkens aktuella utställning. Men frågan rymmer flera svar, och han tycker museet lyckas visa på nya perspektiv.

KONST

"Älskad av Picasso. Kärlekens makt"

"Elsket af Picasso: Kærlighedens magt"

Visas på Konstmuseet Arken, Ishøj, Köpenhamn, Danmark till den 23 februari 2020

Kanske är det nästan dumdrigt att i vår tid göra en utställning om det manliga konstnärsgeniets blick på "sina" kvinnor, sina modeller. Eller så är det rentav modigt. Risken är att man bara ytterligare cementerar redan invanda

och kontrollerande könsmönster. Möjligheten ligger i att man kan nyansera förhållandena, förskjuta och fördjupa perspektiven och människoskildringarna.

Med utställningen "Elsket af Picasso: kærlighedens magt" antar det

danska konstmuseet Arken nu den här utmaningen och man gör ett medvetet försök att nyansera bilderna av Picassos kvinnskildringar.

Parallellt med målningarna framställs – i fotografier, katalogtexter och dokument – Olga Khokhlova, Marie-Thérèse Walter, Dora Maar, Françoise Gilot och Jacqueline Roque som självständiga, handlingskraftiga och kreativa kvinnor.

Ambitionen med detta kritiska perspektiv är välkommen och viktig och det ger också en hel del nya insikter. Utställningen är överblickbar och med en tydlig kronologisk linje. De 37 målningarna, två skulpturer, ett par teckningar och nio grafiska verk har lånats in från Musée national Picasso-Paris och visas tillsammans med några historiska filmklipp, fotografier och arkivmaterial.

Skalar man bort alla kända fakta och svävande myter kring Picassos kärleksliv – att han var notoriskt otrogen, att han var en självförhärmande och respektlös målare som förbrukade kvinnor, att han som

Françoise Gilot hävdade i sin bok såg kvinnor antingen som "gudinnor eller dörrmattor" – så väcker alltid mötet med hans konst en rad existentiella frågor.

Detta oavsett om vi blickar in i den storslagna "Guernica" eller om vi handlöst kastas in i hans brutala och förvridna perspektiv på en människokropp.

Verken i den här utställningen handlar om begär, njutning och erotik. Men också om samhörighet, vrede, tillit och kärlek. Picassos kärleksliv ligger som en seismografisk skälvningslinje inne i målningarna och bestämmer ofta inriktningen för den fortsatta konstnärliga utvecklingen.

Samtidigt var han nästan plågsamt medveten om det omöjliga i att fånga in en människas komplexa karaktär och känsloliv i en enda bild. Ändå är han alltid fullt bekväm med att inta rollen som en seende och iakttagande konstnär.

Vem betraktar vem och med vilka avsikter? Det är grundfrågan. Detta

iscensätter han dessutom med en självvironisk distans och en stor portion av humor och nyfikenhet.

Tidigt befriar Picasso kvinnokroppen från sina anatomiska begränsningar och klassiska rörelsemönster. I målningen "Sittande kvinna", 1920, från hans mer klassiska period, skildrar han en imponerande och monumental kvinna med enorma händer och fötter som sitter stadigt förankrad i sin melankoliska inåtvändhet.

De anatomiskt utmanande förskjutningarna präglar även den spännande bysten av Marie-Thérèse Walter. Med sina svullna, kubistiska former och den klassiska grekiska näsan får kvinnan en samtidigt avklarnad och lockande utstrålning. En bit ifrån skulpturen hänger en fin liten grafisk monotypi med samma kvinnoprofil som märkligt nog får en liknande auktoritet.

När Picasso mött den unga Marie-Thérèse förändras också hans stil markant. Kvinnokropparna får en ny sensuell, organisk och erotisk

"Verke
i den h
utställ
en han
om beg
njutnin
och ero
Men oc
om sam
hörigh
vredet
och kär

Thomas Kj